

Đề bài

Phân tích những điểm khác nhau và giống nhau của hai nhân vật Việt và Chiến trong truyện ngắn

Những đứa con trong gia đình
của Nguyễn Thi.

Bài làm

Những đứa con trong gia đình là một truyện ngắn của Nguyễn Thi viết về những câu chuyện xảy ra trong một gia đình nông dân tại Bến Tre trong thời kì chống Mĩ. Hai nhân vật trung tâm Việt và Chiến vốn là hai chị em ruột, sinh ra và lớn lên trong một gia đình có truyền thống cách mạng kiên cường. Họ có những điểm giống nhau và những nét khác nhau thật đáng mến.

Điểm giống nhau đầu tiên là hai chị em đều có lòng căm thù giặc sâu sắc. Chiến và Việt đều là những đứa con trong một gia đình có nhiều mối thù với giặc xâm lược, đồng thời cũng lập được nhiều chiến công. Đó là một gia đình có truyền thống yêu nước và gắn bó với cách mạng. Ông nội của Việt, chú Năm và ba Việt đều tham gia kháng chiến chống Pháp. Ba của Việt bị giặc Tây chặt đầu từ ngày Việt còn bé, má của Việt bị ca-nông Mĩ bắn chết trong khi đi đấu tranh ở Mỏ Cà vè. Những tiếng kêu đau đớn của Chiến “*Trả đầu ba! Trả đầu ba!*” và hình ảnh cái chết thê thảm của má ở đầu xóm mãi mãi in sâu trong tâm trí Việt. Chính mối thù nhà là động lực thúc đẩy hai chị em quyết tâm vào bộ đội để diệt giặc, dù họ còn rất trẻ.

Cùng với quyết tâm xin vào bộ đội, hai chị em chiến đấu thật dũng cảm với tất cả hận thù dồn nén từ tuổi ấu thơ. Chiến rất hăng say ngoài mặt trận. Có lần chỉ huy đội nữ du kích tiêu diệt đồn giặc, chị đã bị ngất. Việt cũng không hề thua kém chị, đã từng phá được xe tăng của địch. Trong một trận đánh, sau ba ngày mất liên lạc với đồng đội, Việt trở lại một mình trên chiến trường, thương tích đầy mình, *hai mắt sưng lên, chân đau điếng và rỏ máu, và hai tay, vai, đầu cũng vậy*, nhưng Việt đã bò, lết, không phải bằng sức của cơ bắp mà bằng nghị lực và tất cả sức mạnh tinh thần. Hơn nữa, dù bị thương nặng, Việt vẫn sẵn sàng ở tư thế chiến đấu. Khi Tánh, người chỉ huy tìm được Việt thì *một ngón tay của cậu vẫn còn nhúc nhích, một viên đạn đã lên nòng*.

Hai chị em còn có một chiến công chung là bắn tàu địch trên sông Định Thủy mà chú Năm đã ghi vào cuốn sổ gia đình, bên cạnh biết bao chiến công lẫn sự hi sinh của một gia đình yêu nước cách mạng từ ông nội cho đến hai chị em Việt.

Việt và Chiến cùng rất thương yêu gia đình. Chiến thương ba, thương má, thương em. Thương em nên lúc nào chị cũng nhường nhịn em. Không chỉ nhường công bắt nhiều ếch mà còn nhường cả chiến công bắn tàu Mĩ cho em. Còn Việt cũng rất thương ba má, thương chị, thương chú Năm... Trong lúc bị thương, hình ảnh của những người thân yêu cứ chập chờn trong kí ức Việt với bao kỉ niệm chua xót lẫn ngọt ngào. Việt nhớ từng lời nói, dáng đi, thói quen của mẹ, sự tháo vát đảm đang của Chiến, câu hò của chú Năm, nhất là cảnh má mẹ con đi đòi đầu ba. Tình gia đình được thể hiện sâu sắc đầy cảm động trong cảnh hai chị em khiêng gỏi bần thờ trước khi

tòng quân: *Nào, đưa má sang ở tạm bên nhà chú, chúng con đi đánh giặc trả thù cho ba má, đến chừng nước nhà độc lập con lại đưa má về. Việt không trước. Chị Chiến không bịch bịch phía sau. Nghe tiếng chân chị, Việt thấy thương chị lạ.*

Hai chị em Việt, Chiến còn rất giống nhau ở tính hồn nhiên. Cả hai đều còn ngây thơ: tranh giành nhau từ việc ghi tên tòng quân đến công bắt ếch. Họ còn trẻ con ở chỗ Chiến đi đánh giặc luôn luôn đem theo gương soi, còn Việt thì luôn giặt cái ná thun bên mình.

Bên cạnh những điểm giống nhau, chị em Việt, Chiến cũng có những điểm khác nhau. Những điểm khác nhau bắt nguồn từ giới tính và vị trí trong gia đình: một đằng là gái, một đằng là trai, một người là chị, một người là em. Chiến là chị nên thường nhịn em. Do trải qua nhiều hoàn cảnh bi thương của gia đình, Chiến sớm trưởng thành, già dặn trước tuổi, quán xuyến chuyện nhà. Chiến sớm tập được tính đảm đang, tháo vát của mẹ, lo liệu mọi việc và nói năng chững chạc như một người lớn. Điều này thể hiện rõ nhất trong đoạn hai chị em bàn chuyện nhà trước khi tòng quân: giao ruộng đất cho cách mạng, gọi Út và bàn thờ ba mẹ cho chú Năm, gửi thư báo tin cho chị hai biết...

Việt còn nhỏ tuổi hơn chị, lại là con trai nên thường hiếu động, hiếu thắng và hay ỷ lại vào chị. Nghe chị bàn việc gia đình, Việt chỉ ừ cho qua, vừa nghe vừa *chụp một con đom đóm úp trong lòng tay, rồi ngủ quên lúc nào không biết*. Nét trẻ con của Việt cũng rất đáng yêu. Việt rất thương chị nhưng lại dẫu không cho đồng đội biết vì sợ *mất chị*, không sợ xe tăng, máy bay địch, không sợ giặc Mĩ, không sợ chết nhưng lại sợ ma.

Tóm lại, hai nhân vật Việt và Chiến được Nguyễn Thi khắc họa thật sinh động với những nét cá tính vừa già dặn lại vừa ngây thơ, vừa nghiêm trang vừa nghịch ngợm, trẻ con. Chính những nét cá tính đó đã tạo nên sức hấp dẫn của tác phẩm.